NARODOWE CENTRUM KULTURY

Ojczysty – dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Omawiamy DYKTANDO 2016 – pułapka 7.

Dlaczego poprawnie: „cud-miód, ultramaryna”? Pisownia polska, czyli polska ortografia, opiera się na czterech podstawowych zasadach: fonetycznej, morfologicznej, historycznej i konwencjonalnej. Interpunkcja, a także stosowanie łącznika, pisownia łączna i rozdzielna, pisownia wielką i małą literą w całości opiera się na zasadzie konwencjonalnej. Czym jest zasada konwencjonalna? „Odnosimy ją do rozstrzygnięć ortograficznych nieznajdujących oparcia ani w wymowie, ani w budowie morfologicznej wyrazów, ani też w ich historycznym pochodzeniu. Na przykład przepisy odnoszące się do stosowania wielkiej litery na początku niektórych wyrazów, pisania partykuły nie łącznie (...) lub rozdzielnie (...) oparte są wyłącznie na konwencji. Na tej zasadzie oparto też pisownię wyrażeń przyimkowych (rozdzielną: bez reszty, do siego roku, na co dzień i łączną: naokoło, nawzajem, powoli, zamiast), przyimków złożonych, skrótów i skrótowców” [SO PWN]. Na tej samej zasadzie oparto kodyfikację powiedzenia „cud-miód, ultramaryna”, które po raz pierwszy w słownikach pojawiło się w najnowszym wydaniu „Wielkiego słownika ortograficznego PWN”. Pisownię takich połączeń sprawdzamy w słowniku i uczymy się jej na pamięć.